

Real Decreto 99/2011 (art. 11.6) y las Normas Regulatoras de los estudios de doctorado en la U.P.V.

Doctorando	
Nombre: SILVIA YUDITH	Apellidos: ACUÑA DUTRA
D.N.I. NIF CIE o Pasaporte: 11738291	
Dirección de correo electrónico: silvia.acuna@gmail.com	
Programa de Doctorado/ Programa de Doctorat:	PROGRAMA DE DOCTORADO EN PROYECTOS DE INGENIERIA
Departamento/Estructura Académica Responsable:	Proyectos de Ingeniería

Director o Directores (Doctores)	
Identificador: 46230856M	
Nombre / Nom: Mónica	Apellidos: García Melón
Identificador: 21494234K	
Nombre / Nom: Tomás	Apellidos: Gómez Navarro

TÍTULO:

METODOLOGIA PARA LA EVALUACIÓN DE LA SOSTENIBILIDAD DE LAS ACTIVIDADES DE TURISMO EN LAS ÁREAS PROTEGIDAS MEDIANTE EL EMPLEO DE LAS TÉCNICAS ANP y DELPHI. CASO DE ESTUDIO: PARQUE NACIONAL ARCHIPIÉLAGO LOS ROQUES.

RESUM

El turisme a les àrees naturals protegides (AP) es desenvolupa contínuament com a conseqüència de diversos factors relacionats amb la necessitat d'explotar el capital natural (especialment en països en vies de desenvolupament) i la creixent demanda del sector turístic. Aquesta activitat suposa una oportunitat i una amenaça per a les AP i augmenta notablement l'exigència als seus sistemes de gestió. Per aconseguir una explotació turística sostenible, compatible amb els objectius de conservació de les AP, el més efectiu està resultant el fet de que la gestió d'AP impliqui tots els grups d'interès.

En aquesta tesi doctoral es presenta un procediment per millorar la participació i la presa de decisions de gestió en relació al turisme d'AP. El procediment està basat en el modelatge dels problemes de decisió mitjançant Analytic Network Process (ANP), i la participació dels grups d'interès en la determinació d'aquests problemes mitjançant Delphi. El procediment es valida mitjançant un cas d'aplicació: la gestió del turisme al Parc Nacional Arxipèlag Los Roques de Veneçuela.

RESUMEN EN VALENCIANO

Aplicant ANP s'ha obtingut un model del problema de decisió que defineix 13 criteris d'avaluació que actuen com a objectius de sostenibilitat a complir per les propostes de turisme. Aquests criteris s'han agrupat en quatre conjunts o clústers: "Aspectes socials", "Aspectes polític-administratiu", "Medi físic-natural" i "Impactes ambientals locals". A més es van identificar 3 alternatives d'actuació: "Construcció de complexos turístics ecoeficients", "Desenvolupament d'activitats amigables amb l'ambient" i "Desenvolupament de sistemes de transport sostenibles".

Per millorar la participació dels grups d'interès en la priorització dels criteris d'avaluació i les alternatives d'acció s'ha utilitzat el mètode Delphi. Així, els judicis necessaris per al ANP van ser discutits i consensuats mitjançant Delphi entre representants de 8 grups d'interès.

Aquest procediment va permetre, d'una banda entendre millor els problemes de decisió en la gestió del turisme en el cas d'estudi. D'altra banda va facilitar la participació de grups d'interès molt diferents amb diferents nivells de formació, diferents interessos i recursos per a la participació. També va permetre explicar les raons per les preferències de cada grup d'interès per un o altre criteri de sostenibilitat o alternativa d'acció. La combinació d'ANP i Delphi permet així mateix discutir els resultats i assolir consensos sobre diversos elements del problema de decisió. Finalment, el procediment proposat en aquesta tesi doctoral permet obtenir resultats agregats o desagregats que contribueixen no només a una gestió més objectiva i participativa sinó a la transparència de la presa de decisions i la traçabilitat de tot el procés.

Paraules Claus: gestió, ANP, Delphi, presa de decisió.